

Anonimizētā versija

Tulkojums

C-763/22 – 1

Lieta C-763/22

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2022. gada 16. decembris

Iesniedzējtiesa:

Tribunal judiciaire de Marseille (Francija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2022. gada 14. decembris

Prasītājs:

Republikas prokurors

Atbildētājs:

OP

Cour d'appel d'Aix-En-Provence (Ēksanprovansas apelācijas tiesa)

Tribunal judiciaire de Marseille (Marseļas Vispārējās jurisdikcijas tiesa)

[..] **SPRIEDUMS KRIMINĀLLIETĀ**

Marseļas pirmās instances Krimināllietu tiesas atklātā tiesas sēdē **DIVI TŪKSTOŠI DIVDESMIT OTRĀ GADA ČETRPADSMITAJĀ DECEMBRĪ,**

pēc 2022. gada 2. decembrī notikušajām debatēm tiesai noslēdzot apspriedi [..],

tika izskatīta lieta

STARP:

PROCUREUR DE LA REPUBLIQUE [REPUBLIKAS PROKURORU], ar piekritību šajā tiesā, kas šajā lietā ir prasītājs un apsūdzības uzturētājs,

UN

apsūdzēto

Vārds: **OP**

[..]

Pilsonība: Francijas

[..]

Pašlaik atrodas Madrides aizturēšanas iestādē, *5 Soto del Real* — Spānija

Krimināltiesiskais statuss: nodots tiesas uzraudzībā

- 2012. gada 25. janvāra meklēšanas orderis
- 2012. gada 26. septembra apcietināšanas orderis
- 2013. gada 20. septembra rīkojums par nodošanu tiesas uzraudzībā, paredzot drošības naudu 4000 euro apmērā, no kuras 400 euro — par atbrīvošanu no apcietinājuma
- Drošības nauda par atbrīvošanu no apcietinājuma samaksāta 2013. gada 20. septembrī
- 2013. gada 20. septembra rīkojums par atbrīvošanu
- Samaksāts 1100 euro
- 2016. gada 19. janvārī atstāta spēkā tiesas uzraudzība
- Ar 2021. gada 18. jūnija spriedumu atstāta spēkā tiesas uzraudzība
- 2022. gada 3. jūnija apcietināšanas orderis, kas izdots saskaņā ar Kriminālprocesa kodeksa (*CPP*) 410-1. pantu

uz tiesas sēdi neieradās, un viņu tajā nepārstāvēja [viņa pārstāvji]

Tika izvirzītas apsūdzības par:

DALĪBU NOZIEDZĪGĀ GRUPĀ, KAS IZVEIDOTA, LAI SAGATAVOTU NOZIEDZĪGU NODARĪJUMU, PAR KO PAREDZĒTA BRĪVĪBAS ATŅEMŠANA UZ VISMAZ PIECIEM GADIEM,

VILTOTA ADMINISTRATĪVA DOKUMENTA, KAS APLIECINA KĀDAS TIESĪBAS, IDENTITĀTI VAI STATUSU, VAI AR KO TIEK PIEŠKIRTA ATĻAUJA, NELIKUMĪGU GLABĀŠANU

VILTOTA ADMINISTRATĪVA DOKUMENTA, KAS APLIECINA KĀDAS TIESĪBAS, IDENTITĀTI VAI STATUSU, VAI AR KO TIEK PIEŠKIRTA ATĻAUJA, NELIKUMĪGU IZMANTOŠANU

IEKĀRTU, INSTRUMENTU, DATORPROGRAMMU VAI DATU, KAS PAREDZĒTI VAI PIELĀGOTI (VIRTUĀLAS NAUDAS) MAKSĀŠANAS LĪDZEKĻU VILTOŠANAI, IEGĀDI

IEKĀRTU, INSTRUMENTU, DATORPROGRAMMU VAI DATU, KAS PAREDZĒTI VAI PIELĀGOTI (VIRTUĀLAS NAUDAS) MAKSĀŠANAS LĪDZEKĻU VILTOŠANAI, GLABĀŠANU

TIESU DEBATES

[..]. [Tiesu debašu norise — procesuālie apsvērumi]

*

Tā kā saskaņā ar prokuratūras pavēstu protokolu Republikas prokurors tika izdevis pavēsti attiecībā uz 2022. gada 4. augustu, **OP** bija uzaicināts ierasties attiecīgās dienas tiesas sēdē saskaņā ar Kriminālprocesa kodeksa 551. un 559. panta noteikumiem.

OP uz sēdi neieradās, bet viņu likumīgi pārstāvēja viņa pilnvarotais pārstāvis; ir pamats pieņemt nolēmumu attiecībā uz viņu pēc tam, kad abas puses būs izmantojušas iespēju izklāstīt savus argumentus saskaņā ar Kriminālprocesa kodeksa 411. panta 1. un 2. punkta noteikumiem.

Viņš tiek apsūdzēts:

par to, ka 2011. gada maijā FRANCIJĀ un RUMĀNIJĀ, jebkurā gadījumā laika periodā, pirms iestāties noilgums, viņš ir iegādājies, glabājis iekārtas, instrumentus, datorprogrammas vai jebkādus datus, kas paredzēti vai īpaši pielāgoti maksājumu karšu vai ATM karšu viltošanai vai nelikumīgai izgatavošanai;

par darbībām, kas paredzētas un sodāmas saskaņā ar Monetārā un finanšu kodeksa L 163-4-1., L 163-5., L 163-6. pantu (NATINF kodi — 23792, 23793);

par to, ka no 2010. gada maija līdz 2012. gada janvārim, jebkurā gadījumā laika periodā, pirms iestāties noilgums, MARSEĻĀ un valsts teritorijā viņš darbojies grupā, kas izveidota ar mērķi, lai sagatavotu un veiktu vai vienotos sagatavot vai veikt vienu vai vairākus būtiskus noziedzīgus nodarījumus, par kuriem soda ar brīvības atņemšanu uz vismaz pieciem gadiem, šajā gadījumā — noziedzīgiem

nodarījumiem, kas saistīti ar iekārtu, instrumentu, datorprogrammu vai jebkādu datu, kas paredzēti vai īpaši pielāgoti maksājumu karšu vai ATM karšu viltošanai vai nelikumīgai izgatavošanai, izgatavošanu, iegādāšanos, nodošanu, piedāvāšanu vai darīšanu pieejamu, glabāšanu; maksājumu karšu vai ATM karšu viltošanu vai nelikumīgu izgatavošanu un izmantošanu;

par darbībām, kas paredzētas un sodāmas saskaņā ar Kriminālkodeksa 450.–1., 450.–3., 450.–4.. pantu (NATINF kods — 23002);

par to, ka no 2011. gada novembra līdz 2012. gada janvārim FRANCIJĀ un TAIZEMĒ glabāja viltotu administratīvo dokumentu, šajā gadījumā — pasi uz SY vārda;

par darbībām, kas paredzētas un sodāmas saskaņā ar Kriminālkodeksa 441.–3., 441.–10., 441.–11. pantu (NATINF kods — 11641);

par to, ka no 2011. gada novembra līdz 2012. gada janvārim FRANCIJĀ un TAIZEMĒ izmantoja viltotu administratīvo dokumentu, šajā gadījumā — pasi uz SY vārda;

par darbībām, kas paredzētas un sodāmas saskaņā ar Kriminālkodeksa 441.–2., 441.–9., 441.–10., 441.–11. pantu (NATINF kods — 496).

OP tika nodots pirmās instances krimināllietu tiesai iztiesāšanai par to, ka viņš ir iegādājies un glabājis materiālus, kas paredzēti maksājumu karšu viltošanai, un par dalību noziedzīgā grupā saistībā ar maksājumu karšu viltošanu laikā no 2010. līdz 2012. gadam.

Lai gan 2021. gada septembrī bija paredzēta OP iztiesāšana, viņa aizstāvis ziņoja, ka viņš ir arestēts un apcietināts, jo Šveices iestādes bija izdevušas viņa apcietināšanas orderi, saistībā ar kuru nepārprotami bija iesniegts pieprasījums par izdošanu.

Lai izvērtētu viņa situāciju un ļautu viņam tikt tiesātam klātienē, tika izdots rīkojums par lietas sadalīšanu.

Pirmajā lietas nodošanā izskatīšanai 2021. gada 17. decembrī tika noskaidrots, ka situācija arvien ir nemainīga, un 2022. gada 3. jūnijā, t. i., gandrīz gadu pēc lietas pirmās izskatīšanas, OP pārstāvis norādīja, ka situācija nav mainījiesies un ka OP nevēlas, lai viņu izdotu ŠVEICEI, bet gan vēlas tikt repatriēts uz FRANCIJU, lai cita starpā sniegtu skaidrojumus saistībā ar šo lietu.

Tā kā viņš neieradās arī uz šo pēdējo tiesas sēdi, iepriekš nesniedzot savam pārstāvim pilnvaras sevi pārstāvēt, tiesa nolēma izmantot Kriminālprocesa kodeksa 410-1. pantu, kas ļauj gadījumos, kad apsūdzētais neierodas pirmās

instances Krimināllietu tiesā, izmantot rīkojumu par atvešanu uz tiesu vai apcietināšanas orderi, lai apsūdzēto uz tiesas sēdi atvestu piespiedu kārtā.

Tā kā tiesa šo lietu izskatīšanai bija pārņēmusi jau vairāk nekā sešus mēnešus, bija svarīgi šo īpaši seno lietu atrisināt (rīkojums par lietas nodošanu pirmās instances krimināllietu tiesai tika izdots 2016. gadā), tāpēc vienīgais risinājums bija attiecībā uz OP izdot apcietināšanas orderi, lai viņš ierastos FRANCIJĀ un tur tiktu tiesāts šajā lietā, norādot, ka viņa neierašanās gadījumā to attiecībā uz viņu nevar izpildīt un ka tiek saprasts, ka viņš vēlas, lai viņa skaidrojumi tiktu uzklauti tiesas sēdē.

Tomēr tiesa no Madrides Centrālās tiesas 2022. gada 2. septembra rīkojuma Nr. 5 uzzināja, ka saskaņā ar Spānijas Ministru padomes lēmumu prioritāte tiek piešķirta Šveices valdības iesniegtajam pieprasījumam par izdošanu un tādējādi nav paredzēts izpildīt Francijas tiesu iestāžu izdoto Eiropas apcietināšanas orderi.

Būtībā Spānijas Likuma 23/2014 par tiesu nolēmumu savstarpēju atzīšanu 57. pantā ir noteikts, ka gadījumā, ja Eiropas apcietināšanas orderis tiek izsniegts un nodošanas procedūra tiek pieprasīta vienlaikus ar trešās valsts iesniegtu pieprasījumu par izdošanu, Spānijas tiesu iestāde aptur procedūru un nosūta visus dokumentus Tieslietu ministrijai, savukārt tieslietu ministrs šo jautājumu iesniedz Ministru padomei.

Turklāt ir jānorāda, ka šajā lēmumā, ar kuru tādējādi valsts iestādei tiek piešķirta kompetence lemt par izpildāmo piespiedu izpildes pasākumu, acīmredzami nav paredzēta nekāda pārsūdzības procedūra.

2022. gada 2. decembra tiesas sēdē OP pārstāvji lūdza, lai tiesa uzdod Eiropas Savienības Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu: **“Vai Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmums 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm liedz dalībvalsts tiesību aktos noteikt, kurš no dokumentiem valsts iestādei jāizpilda bez pārsūdzības iespējas — Eiropas apcietināšanas orderis vai vienlaikus trešās valsts iesniegts pieprasījums par izdošanu?”**

Prokuratūra nenoliedz, ka Spānijas iestāžu darbība ir radījusi sarežģītumu, bet uzskata, ka šo jautājumu nevar ierosināt šī tiesa, jo tai šajā tiesvedībā nav leģitīmas intereses; tiesai tiek lūgts šo jautājumu apvienot ar lietas izskatīšanu pēc būtības un pieņemt nolēmumu.

Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pantā ir noteikts, ka Eiropas Savienības Tiesas kompetencē ir sniegt prejudiciālus nolēmumus par:

- a) Līgumu interpretāciju;
- b) Savienības iestāžu vai struktūru tiesību aktu spēkā esamību un interpretāciju.

Ja šādu jautājumu ierosina kādas dalībvalsts tiesā, šī tiesa, ja tā uzskata, ka ir vajadzīgs Tiesas lēmums par šo jautājumu, lai šī tiesa varētu sniegt spriedumu, var lūgt, lai Tiesa sniedz nolēmumu par šo jautājumu.

Ja šādu jautājumu ierosina par lietu, ko izskata dalībvalsts tiesa, kuras lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt, tad šai dalībvalsts tiesai jāgriežas Tiesā.

Ja šāds jautājums ir radies lietā, kas dalībvalsts tiesā tiek izskatīta attiecībā uz apcietinājumā esošu personu, Eiropas Savienības Tiesa to izlemj ar minimālu kavēšanos.

Šajā gadījumā ir svarīgi noteikt, vai šajā lietā pirmās instances Krimināllietu tiesai ir pietiekama leģitimitāte iesniegt jautājumu, kas attiecas uz citas valsts institucionālo organizāciju, un vai šāds jautājums attiecas uz tās izskatīšanā esošo lietu.

Ierosinātais jautājums nešaubīgi attiecas uz problēmu, kas nav tieši saistīta ar Francijas, bet gan Spānijas tiesu darba organizāciju, jo šīs valsts tiesu darba organizācija paredz, ka apcietināšanas ordera izpildes pieprasījuma gadījumā, jo īpaši vienlaikus ar cita piespiedu izpildes pasākumu, prioritārā piespiedu izpildes pasākuma izvēle ir nevis tiesu iestādes, bet Spānijas Ministru padomes kompetencē.

Šajā gadījumā ir jāuzsver, ka apstākļi, kurus izvērtē tiesa, ir īpaši seni un ka vērtēšanās tiesā ir notikusi 2016. gada janvārī, un kopš tā laika OP ir gaidījis, kad varēs ierasties tiesā paskaidrojumu sniegšanai.

Viņš tika aizturēts Spānijā saistībā ar Šveices iestāžu pieprasījumu par viņa izdošanu, un tiesā viņš nevarēja ierasties, lai būtu klāt šīs lietas pirmajā izskatīšanā.

Izsniegtais apcietināšanas orderis galvenokārt bija paredzēts, lai nodrošinātu viņa ierašanos, jo viņš vienmēr ir darījis zināmu, ka gatavojas sniegt skaidrojumus, un tāpēc nevēlējās dot pilnvarojumu sevi pārstāvēt savam pārstāvim, jo tiesas sēdē ierasties klātienē ir daļa no ikvienas apsūdzētās personas tiesībām.

Tā kā turpmāko lietas nodošanas izskatīšanai mērķis bija noskaidrot situāciju un ļaut uzklaut PO par darbībām, kurās viņš tiek apsūdzēts, tiesa nevarēja pieņemt nolēmumu, jo OP situācija nebija skaidra attiecībā uz diviem pret viņu izdotajiem piespiedu atvešanas rīkojumiem, tāpēc valstij, kurā OP tika aizturēts, bija tiesības lemt par labu viena vai otra dokumenta prioritārai izpildei un tādējādi arī par šīs tiesas izdotā Eiropas apcietināšanas ordera izpildi vai neizpildi.

Tomēr šajā gadījumā Spānijas institucionālā organizācija nav nodrošinājusi, ka par sarežģītiem jautājumiem izlemj tiesu iestāde, bet šāda lēmuma pieņemšanu ir atstājusi valsts pārvaldes struktūrai — Spānijas Ministru padomei, kas, šķiet, ir pretrunā ar Eiropas Savienības 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmumu un jo īpaši tā 6. un

7. pantu, jo tajos ir atsauces tikai uz tiesu iestādēm, kas ir atbildīgas par Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšanu vai izpildi, un, visticamāk, saskaņā ar minētā Eiropas tiesību akta tekstu par šo jautājumu lemt var tikai izpildes tiesu iestāde.

Tomēr no Spānijas iestāžu pieņemtā lēmuma faktiski ir atkarīga Francijas tiesnešu spēja iztiesāt vai neiztiesāt OP lietu, jo Eiropas apcietināšanas ordera neizpilde liedz tiesai iespēju uzklaut viņa skaidrojumus tiesas sēdēs un tādējādi turpināt tiesvedību; tāpēc nav pareizi uzskatīt, ka pirmās instances Krimināllietu tiesai nav vajadzīgās leģitimitātes ierosināt OP pārstāvja formulēto prejudiciālo jautājumu, jo ir apdraudēta apsūdzētā iztiesāšana un mainīti viņa ierašanās tiesā apstākļi.

Citiem vārdiem sakot, Francijas tiesu iestādes interesēs ir apsvērt apstākļus, kādos tā varēs iztiesāt apsūdzēto, uz kuru pašlaik attiecas Spānijas valsts iestāžu lēmums izpildīt vai neizpildīt attiecībā uz OP piemēroto apcietināšanas orderi, un līdz ar to ir būtiski noskaidrot, vai Spānijas iestāžu piemērotais process atbilst vai neatbilst 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmuma noteikumiem.

Turklāt saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pantu tiesa, ņemot vērā ierosinātā jautājuma nopietnību un nozīmi šajā tiesvedībā, nolēmj uzdot prejudiciālu jautājumu Eiropas Savienības Tiesai, pamatojoties uz Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmuma noteikumiem, uzskatot, ka Spānijas Likuma 23/2014 par tiesas nolēmumu savstarpēju atzīšanu Eiropas Savienībā 57. pants, ar kuru Ministru padomei ir piešķirtas pilnvaras izvērtēt, vai prioritāte piešķirama Eiropas apcietināšanas orderim vai pieprasījumam par izdošanu, ir apšaubāms, ņemot vērā kopējos Eiropas noteikumus, kuros prioritāte tiek piešķirta Eiropas Savienības dalībvalstīm.

[..]

AR ŠĀDU PAMATOJUMU:

Pirmās instances tiesa, lemjot parastajā kārtībā un pieņemot nolēmumu attiecībā uz OP pēc tam, kad abas puses izmantojušas iespēju izklāstīt savus argumentus,

Pirms tālākas lietas izspriešanas

ATZĪST, ka ir pamats uzdot prejudiciālu jautājumu;

IZDOD RĪKOJUMU iesniegt Eiropas Savienības Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmums 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm liedz dalībvalsts tiesību aktos noteikt, kurš no dokumentiem valsts iestādei jāizpilda bez pārsūdzības iespējas – Eiropas apcietināšanas orderis vai vienlaikus trešās valsts iesniegts pieprasījums par izdošanu?”

[..]

DARBBA VERSIJA